

ПЕРЕШКОДИ ТА МОЖЛИВОСТІ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Цифрова трансформація зумовлює стрімкий перехід бізнесу в цифрове середовище та дозволяє досягнути низки позитивних соціальних та економічних ефектів, а також змінює саму філософію ведення бізнесу та його взаємодії з споживачами.

На цьому шляху виявлення бар'єрів та можливостей на шляху цифрової трансформації бізнесу стає надзвичайно актуальним, адже їх висвітлення дозволяє бізнесу боротися з ними та досягати позитивної динаміки діяльності з найменшими втратами часу, фінансів та зусиль.

Згідно з дослідженням European Business Association, яка здійснила експертне оцінювання поточного стану цифрової трансформації бізнесу в Україні у 2021 році, загальний Індекс цифрової трансформації склав 2,81 з 5 можливих та опинився у негативній площині [1].

Складові Індексу цифрової трансформації (дані 2021 року) представлені на рисунку 1.

Найкращу оцінку отримав показник загального рівня цифрової трансформації, де майже половина опитаних респондентів, а саме 47%, оцінили рівень цифрового розвитку свого бізнесу як помірний, 39% вважають, що він є високим і ще 5% – дуже високим [1]. Дані показники є достатньо позитивними в плані розвитку підприємств, адже створюють гарний базис для подальшої імплементації цифрового інструментарію.

До основних бар'єрів, що спричиняють зниження темпів розвитку цифрової трансформації в бізнесі, експерти віднесли неефективність законодавства, брак фінансових ресурсів для впровадження цифрових інструментів у власну діяльність, брак кваліфікованих кадрів, що координують реалізацію цифрових стратегій в компаніях.

Рисунок 1 - Складові Індексу цифрової трансформації

Джерело [1].

Серед інших перешкод можна також виділити нестабільність та загрози, що виникають у зовнішньому середовищі, складнощі з впровадженням цифрових

інструментів у бізнес-структуру компанії, знижений рівень загальної цифрової грамотності населення.

Одночасно цифрове середовище змінює парадигму стосунків серед суб'єктів бізнес-відносин. Так, наприклад, більшість суб'єктів електронної комерції, що є підсистемою електронного бізнесу та компонентом цифрової економіки, розвиваються швидкими термінами та відображають тенденцію до переходу від статичних сайтів, що просто пропонують перелік товарів та послуг, до динамічної спільноти з центром тяжіння до споживача, що передбачає інтерактивність взаємодії, вивчення споживчих настроїв та алгоритмів їхньої поведінки, а також максимальну присутність компаній у цифровому світі.

На сьогодні в Україні помітна тенденція обмеженої конкуренції у сфері цифрової трансформації бізнесу, що спричинює дещо знижені темпи її розвитку. Це підтверджується даними Digital Intelligence Index, що відносить Україну до категорії Break Out, тобто, проривної економіки, що має низькі показники в поточному стані цифровізації, але швидко розвивається. Передбачається, що в майбутньому конкуренція з боку зовнішнього середовища тільки зростатиме, що спричинює необхідність прискорення цифрової трансформації вітчизняної економіки.

Цифрова трансформація має стати пріоритетною складовою стратегії розвитку підприємств. Але в сучасних реаліях навіть серед великих компаній тільки 20% українських компаній мають цифрову стратегію [2]. Проте стратегічна направленість бізнесу у цьому напрямку дозволить бізнесу більш ефективно досягати цілей у майбутньому та правильно розуміти місію власного бізнесу у цифровому середовищі.

Український бізнес здійснює активний моніторинг тенденцій цифрової трансформації. Понад 90% вітчизняних компаній розглядають цифрову трансформацію як джерело можливостей, а не ризиків.

Серед світових тенденцій цифровізації, які були виділені на всесвітній конференції Masters of Digital, можна виділити наступні:

- фінансування цифрової екосистеми (до 20%);
- розвиток і підтримка стартапів та бізнесу;
- формування нової кон'юнктури масивів даних;
- розгалуження системи кібербезпеки на всіх рівнях;
- розвиток та дослідження 6G, штучного інтелекту та суперкомп'ютерів [3].

Український бізнес має бажання активно долучатися до світових трендів та тенденцій, враховуючи сучасні реалії та особливості реалізацій цих тенденцій в українському просторі.

Висновок. Розуміння цифрової трансформації саме як необмеженого спектру можливостей, а не як вимушеного заходу, спричиненого нестабільністю елементів зовнішнього середовища дозволяє представникам вітчизняного бізнесу найефективніше використовувати передові практики цифрової трансформації бізнесу провідних країн світу, коригуючи їх під український бізнес-простір.

Список використаних джерел:

1. Зарегульованість, брак коштів та низька цифрова грамотність стримують цифрову трансформацію в Україні, - дослідження ЕВА - European Business Association. European Business Association. URL: <https://eba.com.ua/zaregulovanist-brak-koshtiv-ta-nyzka-tsyfrova-gramotnist-strymuuyut-tsyfrovu-transformatsiyu-v-ukrayini-doslidzhennya-eva/> (дата звернення: 09.06.2022).

2. Knuth. A., Saha D., Poluschkin G. Progress and challenges in the digital transformation of businesses in Ukraine – Results from a representative business survey. Berlin: German Economic Team, 2021. 28 p. URL: https://www.german-economic-team.com/wp-content/uploads/2021/12/GET_UKR_PS_04_2021.pdf (дата звернення: 09.06.2022)

3. Дайджест новин сфери Цифрової трансформації за період з 29.01.2022 по 05.02.2022 - Intelmag. *Intelmag*. URL: <https://intelmag.com/digitalization/17788-dajdzhest-novyn-sfery-czyfrovoyi-transformacziyi-za-period-z-29-01-2022-po-05-02-2022/> (дата звернення: 09.06.2022).